

Sygnatura akt: XI GC 1455/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: Maciej Żuchowski

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Województwa (...) Zarząd Melioracji i (...) w S.**

przeciwko **D. R.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda Województwa (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. na rzecz pozwanego D. R. kwotę 12.428 (dwanaście tysięcy czterysta dwadzieścia osiem) złotych i 50 (pięćdziesiąt) groszy tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 1455/16

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Dnia 1 września 2016 roku Województwo (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. wniósł przeciwko D. R. pozew o zapłatę kwoty 20 840,28 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2015 roku do dnia zapłaty, a także złożył wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych (sygn. akt XI GC 1455/16).

W uzasadnieniu wskazał, że w 2014 roku, między stronami, w następstwie rozstrzygnięcia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, doszło do zawarcia szeregu umów, których przedmiotem było wykonanie prac konserwacyjnych cieków naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych na terenie województwa (...). W dniu 12 czerwca 2014 roku między stronami została zawarta umowa dotycząca zadania częściowego nr 8.3 TO K. III, w skład którego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Zgodnie z §12 ust. 2 umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kar umownych w wysokości 0,2% ceny brutto za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach. Nadto, zgodnie z zawartą umową, w przypadku opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 0,5% ceny brutto. Stwierdzono opóźnienia prac na obiektach o numerach: 7, 6, 2, 1, 8, 9, 5 i z tego tytułu wystawiono kary umowne w wysokości, odpowiednio, 570,97 złotych, 2283,86 złotych, 2283,86 złotych, 7993,53 złotych, 12 561,26 złotych, 570,97 złotych i 24 551,55 złotych. Nadto, stwierdzono opóźnienie w wykonaniu całości przedmiotu umowy i z tego tytułu obciążono pozwanego karą umowną w wysokości 9991,91 złotych. Powód złożył pozwanemu oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikających z kar umownych z wierzytelnością wynikającą z wniesionego zabezpieczenia

należytego wykonania umowy, do wysokości wierzytelności niższej i wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 20840,28 złotych tytułem pozostałej części kary umownej.

Dnia 20 września 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem strony powodowej.

W przepisany termin pozwany złożył sprzeciw i wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych, ewentualnie miarkowanie kary umownej i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że za to samo zachowanie został dwukrotnie obciążony karami umownymi, co w konsekwencji oznacza, że powód żąda zapłaty kar umownych wynoszących de facto 22% wartości całego kontraktu, a nadto między stronami wystąpiła wątpliwość w zakresie ostatecznego terminu realizacji poszczególnych etapów zamówienia wskazanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Zdaniem pozwanego odbiór poszczególnych etapów prac odbył się przed umówionym terminem ich zakończenia, co miało wpływ na wysokość naliczonych kar umownych. Pozwany wskazał, że powód nie poniósł żadnej szkody, a z coraz bardziej powszechnym stanowiskiem doktryny, uprawnia to do zwolnienia dłużnika z obowiązku zapłaty kary umownej.

Dnia 1 września 2016 roku Województwo (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. wniósł przeciwko D. R. pozew o zapłatę kwoty 55 574,99 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2015 roku do dnia zapłaty, a także złożył wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych (sygn. akt XI GC 1456/16)

W uzasadnieniu wskazał, że w 2014 roku, między stronami, w następstwie rozstrzygnięcia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, doszło do zawarcia szeregu umów, których przedmiotem było wykonanie prac konserwacyjnych cieków naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych na terenie województwa (...). W dniu 12 czerwca 2014 roku między stronami została zawarta umowa dotycząca zadania częściowego nr 5.2 TO Ś. II, w skład którego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Zgodnie z §12 ust. 2 umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kar umownych w wysokości 0,2% ceny brutto za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach. Nadto, zgodnie z zawartą umową, w przypadku opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 0,5% ceny brutto. Stwierdzono opóźnienia prac na obiektach o numerach: 7, 3, 4 oraz 2 i z tego tytułu wystawiono kary umowne w wysokości, odpowiednio, 2774,83 złotych, 6474,61 złotych, 1541,57 złotych i 11715,97 złotych. Nadto, stwierdzono opóźnienie w wykonaniu całości przedmiotu umowy i z tego tytułu obciążono pozwanego karą umowną w wysokości 18 498,90 złotych. W dniu 21 lipca 2014 roku między stronami została zawarta umowa dotycząca zadania częściowego nr 9.1 TO K. I, w skład którego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Zgodnie z §12 ust. 2 umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kar umownych w wysokości 0,2% ceny brutto za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach. Nadto, zgodnie z zawartą umową, w przypadku opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy, wykonawca był zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 0,5% ceny brutto. Stwierdzono opóźnienia prac na obiektach o numerach: 2 oraz 4 i z tego tytułu wystawiono kary umowne w wysokości, odpowiednio, 4451,45 złotych i 12718,42 złotych. Nadto, stwierdzono opóźnienie w wykonaniu całości przedmiotu umowy i z tego tytułu obciążono pozwanego karą umowną w wysokości 31 796,05 złotych. Powód złożył pozwanemu oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikających z kar umownych z wierzytelnością wynikającą z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, do wysokości wierzytelności niższej i wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 30 067,89 złotych tytułem pozostałej części kary umownej.

Dnia 20 września 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem strony powodowej.

W przepisany termin pozwany złożył sprzeciw i wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych, ewentualnie miarkowanie kary umownej i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że za to samo zachowanie został dwukrotnie obciążony karami umownymi,

co w konsekwencji oznacza, że powód żąda zapłaty kar umownych wynoszących de facto 27% (TO Ś. II) i 16% (TO K. I) wartości całego kontraktu. Pozwany wskazał, że powód nie poniósł żadnej szkody, a to uprawnia do zwolnienia z obowiązku zapłaty kary umownej.

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2016 roku Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i orzekania sprawę prowadzoną pod sygnaturą XI GC 1456/16 ze sprawą prowadzoną pod sygnaturą XI GC 1455/16.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 12 czerwca 2014 roku powód Województwo (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. (zamawiający) zawarł z pozwanym D. R. (wykonawca) umowę której przedmiotem było wykonanie zamówienia pod nazwą: „Konserwacja cieków naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa (...) – etap I” w części zamówienia – zadanie nr 8.3 TO K. III (§1 umowy). Przedmiotem umowy było wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należyłym stanie koryt cieków naturalnych i kanałów w celu zapewnienia ich drożności oraz swobodnego spływu wód i urządzeń melioracji wodnych podstawowych w celu zachowania ich funkcji. W skład wymienionego zadania częściowego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym, będącym załącznikiem nr 10.8.3 do SIWZ (§2 ust. 1 i 2 umowy). Odbiorem częściowym obiektu/obiektów podlegały prace wykonane na poszczególnych obiektach wymienionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik numer 4 do umowy (§5 ust. 2 umowy). Termin odbioru miał określić przedstawiciel zamawiającego na piśmie (§5 ust. 8 umowy). Strony ustaliły wynagrodzenie wykonawcy umowy na kwotę 264 336,19 złotych plus podatek VAT w wysokości 21 146,90 złotych (łącznie 285 483,09 złotych, dalej „cena brutto”), które miało być płatne na wskazany rachunek, w terminie 21 dni od daty doręczenia zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT z załączonym protokołem odbioru częściowego oraz końcowego (§8 ust. 7 umowy). Wykonawca na dzień podpisania umowy wnieśli zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% wynagrodzenia ryczałtowego brutto, to jest 285 483,09 złotych brutto, co stanowi kwotę 14 274,15 złotych w formie gotówki, którego zwrot w wysokości 70% zabezpieczenia nastąpi w ciągu 30 dni po odbiorze końcowym przedmiotu umowy i usunięciu ewentualnych wad, a 30% w ciągu 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady. W przypadku nienależytego wykonania przedmiotu zamówienia, zabezpieczenie wraz z naliczonymi odsetkami przechodzi na zamawiającego i będzie przeznaczone na pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia. W dniu zawarcia umowy, w poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zaliczono wadium w wysokości 5000 złotych (§9 ust. 1, 2 i 3 umowy). Strony postanowiły, że obowiązującą formą odszkodowania będą stanowić kary umowne. Wykonawca płaci zamawiającemu kary umowne: a) za opóźnienie w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach wyszczególnionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym- w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia b) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w trakcie odbioru częściowego i końcowego prac - w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia, liczony od dnia wyznaczonego przez zamawiającego na usunięcie wad, c) za opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy - w wysokości 0,5% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia; d) za odstąpienie zamawiającego od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy – w wysokości 10% ceny brutto; e) za opóźnienie w przekazaniu zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §3 pkt. 12 i 13 umowy – w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, terminy wykonania poszczególnych obiektów kształtowały się następująco: a) R. B. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 44 232,30 zł; b) R. Kanał D. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 32 486,21 zł; c) R. S. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 39 096,81 zł; d) Kanał E do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 19 165,53 zł; e) Kanał S.-D. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 26 636,06 zł; f) Kanał K.-S. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 5 431,47 zł; g) Kanał S. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 24 549,10 zł; h) Kanał G. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 35 727,52 zł; i) R. S. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 48 635,69 zł; j) R. R. do dnia 16 października 2014 roku- wynagrodzenie 9 522,40 zł.

Dowód:

-umowa z dnia 12 czerwca 2014 roku wraz z harmonogramem, k. 42-47.

Pismem z dnia 31 lipca 2014 roku powód wezwał pozwanego do natychmiastowego rozpoczęcia prac na obiektach: rzeka B., rzeka Kanał D., rzeka S., kanał K.-S., kanał G., rzeka strużka oraz do wznowienia prac na obiekcie: Wielki R..

Dowód:

-pismo z dnia 31 lipca 2014 roku, k. 41.

Pismem z dnia 1 października 2014 roku pozwany wniósł o zmianę terminu wykonania prac na zadaniu „Konserwacja cieków oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa (...) – etap I” w części zamówienia dotyczącego obiektu (...) – do dnia 20 listopada 2014 roku. Jako powód powyższego pozwany wskazał na konieczność wykonania pilnych prac awaryjnych na gazociągu wysokiego ciśnienia zlokalizowanym na rzece B.. Prace wykonywała (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W odpowiedzi z dnia 10 października 2014 roku, powód pozytywnie zaopiniował zmianę termin, potwierdzając, że jest ona spowodowana koniecznością wykonania pilnych robót awaryjnych na gazociągu wysokiego ciśnienia. W odpowiedzi wskazano, że prace awaryjne są związane z koniecznością wykonania przegrodzenia rzeki, co związane jest z jej podpiętrzeniem i niemożnością wykonania w tym czasie prac konserwacyjnych na dolnych odcinkach rzeki S. i D..

Dowód:

-pismo, k. 40;

-odpowiedź, k. 39.

W dniu 10 października 2014 roku powód i pozwany zawali aneks do umowy z dnia 12 czerwca 2014 roku, w którym wskazano nowy termin zakończenia prac, to jest 21 listopada 2014 roku. W harmonogramie rzeczowo-finansowym zmieniono termin wykonania obiektu (...) z dnia 16 października 2014 roku na dzień 20 listopada 2014 roku.

Dowód:

-aneks do umowy wraz z harmonogramem, k. 37-38.

W dniu 17 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 17 października 2014 roku, co spowodowało jeden dzień opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 15 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 570,97 złotych wg algorytmu: 285 483,09 zł x 0,2% x 1 dzień. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 17 października 2014 roku. Dnia 20 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 20 października 2014 roku, co spowodowało cztery dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 7 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 2283,86 złotych wg algorytmu: 285 483,09 zł x 0,2% x 4 dni. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 20 października 2014 roku. Dnia 20 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 20 października 2014 roku, co spowodowało cztery dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 7 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 2283,86 złotych wg algorytmu: 285 483,09 zł x 0,2% x 4 dni. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 20 października 2014 roku. Dnia 30 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 30 października 2014 roku, co spowodowało czternaście dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 19 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 7993,53 złotych wg algorytmu: 285 483,09 zł x 0,2% x 14 dni.

Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 30 października 2014 roku. Dnia 7 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 7 listopada 2014 roku, co spowodowało dwadzieścia dwa dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 20 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 12 561,26 złotych wg algorytmu: $285\,483,09\text{ zł} \times 0,2\% \times 22\text{ dni}$. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 7 listopada 2014 roku. Dnia 21 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 21 listopada 2014 roku, co spowodowało dzień opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 3 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 570,97 złotych wg algorytmu: $285\,483,09\text{ zł} \times 0,2\% \times 1\text{ dzień}$. Wskazano, że kara powinno być przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania noty. Dnia 28 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie (...), w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 28 listopada 2014 roku, co spowodowało czterdzieści trzy dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 11 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 24 551,55 złotych wg algorytmu: $285\,483,09\text{ zł} \times 0,2\% \times 43\text{ dni}$. Wskazano, że kara powinno być przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania noty. W dniu 28 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru końcowego prac, w którym stwierdzono, że przedmiot odbioru był wykonywany w okresie od dnia 12 czerwca 2014 roku do dnia 28 listopada 2014 roku, co spowodowało siedem dni opóźnienia. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 11 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 9 991,91 złotych wg algorytmu: $285\,483,09\text{ zł} \times 0,5\% \times 7\text{ dni}$. Wskazano, że kara powinno być przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania noty.

Pod względem jakościowym wszystkie prace były wykonane poprawnie.

Dowód:

-protokoły odbioru wraz z notami księgowymi, k. 14-36;

-zeznania C. M., k. 122-123;

-zeznania R. W., k. 123-124;

-zeznania A. K., k. 124-125;

-zeznania B. S., k. 125-126;

-zeznania D. L., k. 126-127;

-zeznania K. N., k. 127.

W dniu 7 stycznia 2015 roku powód oświadczył pozwanemu, że potrącił przysługującą mu wierzytelność z tytułu kar umownych w łącznej wysokości 35 114,43 złotych z wierzytelnością pozwanego w wysokości 14 274,15 złotych wynikającą z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, do wysokości wierzytelności niżej i jednocześnie wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 20 840,28 złotych, w terminie 10 dni, od dnia otrzymania pisma.

Dowód:

-pismo, k. 13

W dniu 12 czerwca 2014 roku powód Województwo (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. zawarł z pozwanym D. R. umowę, w której zamawiający zlecił w trybie przetargu nieograniczonego w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych, a wykonawca przyjął do realizacji zamówienie pod nazwą: „Konserwacja cieków

naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa (...) – etap II” w części zamówienia – zadanie nr 8.2 TO Ś. II (§1 umowy). Przedmiotem umowy było wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należyłym stanie koryt cieków naturalnych i kanałów w celu zapewnienia ich drożności oraz swobodnego spływu wód i urządzeń melioracji wodnych podstawowych w celu zachowania ich funkcji. W skład wymienionego zadania częściowego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym, będącym załącznikiem nr 10.8.2 do SIWZ (§2 ust. 1 i 2 umowy). Odbiorem częściowym obiektu/obiektów podlegały prace wykonane na poszczególnych obiektach wymienionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik numer 4 do umowy (§5 ust. 2 umowy). Termin odbioru miał określić przedstawiciel zamawiającego na piśmie (§5 ust. 8 umowy). Strony ustaliły wynagrodzenie wykonawcy umowy na kwotę 142 738,42 złotych plus podatek VAT w wysokości 11 419,07 złotych (łącznie 154 157,49 złotych, dalej „cena brutto”), które miało być płatne na wskazany rachunek, w terminie 21 dni od daty doręczenia zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT z załączonym protokołem odbioru częściowego oraz końcowego (§8 ust. 7 umowy). Wykonawca na dzień podpisania umowy wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% wynagrodzenia ryczałtowego brutto, to jest 154 157,49 złotych brutto, co stanowi kwotę 7 707,87 złotych w formie gotówki, którego zwrot w wysokości 70% zabezpieczenia nastąpi w ciągu 30 dni po odbiorze końcowym przedmiotu umowy i usunięciu ewentualnych wad, a 30% w ciągu 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady. W przypadku nienależytego wykonania przedmiotu zamówienia, zabezpieczenie wraz z naliczonymi odsetkami przechodzi na zamawiającego i będzie przeznaczone na pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia. W dniu zawarcia umowy, w poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zaliczono wadium w wysokości 3000 złotych (§9 ust. 1, 2 i 3 umowy). Strony postanowiły, że obowiązującą formą odszkodowania będą stanowić kary umowne. Wykonawca płaci zamawiającemu kary umowne: a) za opóźnienie w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach wyszczególnionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym- w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia b) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w trakcie odbioru częściowego i końcowego prac - w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia, liczony od dnia wyznaczonego przez zamawiającego na usunięcie wad, c) za opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy - w wysokości 0,5% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia; d) za odstąpienie zamawiającego od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy – w wysokości 10% ceny brutto; e) za opóźnienie w przekazaniu zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §3 pkt. 12 i 13 umowy – w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, terminy wykonania poszczególnych obiektów na rzece R. kształtowały się w zależności od jej poszczególnych odcinków, do dnia 3 września albo 31 października 2014 roku.

Dowód:

-umowa z dnia 12 czerwca 2014 roku wraz z harmonogramem, k. 39-44 (sygn. XI GC 1456/16).

Pismem z dnia 19 sierpnia 2014 roku powód wezwał pozwanego do zintensyfikowania prac na obiektach 1, 3, 5 i 7 zadania w części zamówienia nr 8.2 TO Ś. II.

Dowód:

-pismo z dnia 31 lipca 2014 roku, k. 41.

Dnia 9 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie „rzeka R. w km 171+700-174+700”, w którym stwierdzono dziewięciodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 17 października 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 2774,83 złotych wg algorytmu: 154 157,49 zł x 9 dni x 0,2%. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 9 października 2014 roku. Dnia 21 października 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie „rzeka R. w km 130+880 – 136+249”, w którym stwierdzono dwudziestojednodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 4 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 6474,61 złotych wg algorytmu: 154 157,49 zł x 21dni x 0,2%. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 21 października 2014 roku. Dnia 5 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac

konserwacyjnych na obiekcie „rzeka R. w km 139+185 – 145+83”, w którym stwierdzono pięciodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 19 listopada 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 1 541,57 złotych wg algorytmu: $154\ 157,49\ \text{zł} \times 5\ \text{dni} \times 0,2\%$. Wskazano, że kara została potrącona z faktury VAT nr (...) z dnia 19 listopada 2014 roku. Dnia 8 grudnia 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie „rzeka R. w km 125+910 – 13+438”, w którym stwierdzono trzydziestoosmiodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 16 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 11 715,97 złotych wg algorytmu: $154\ 157,49\ \text{zł} \times 38\ \text{dni} \times 0,2\%$. Wskazano, że kara powinna zostać przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od otrzymania noty. Dnia 8 grudnia 2014 roku sporządzono protokół z odbioru końcowego prac, w którym stwierdzono, dwudziestoczworodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 16 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 18 498,90 złotych wg algorytmu: $154\ 157,49\ \text{zł} \times 24\ \text{dni} \times 0,5\%$. Wskazano, że kara powinno być przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania noty.

Dowód:

-protokoły odbioru wraz z notami księgowymi, k. 26-37 (sygn. akt XI GC 1456/16)

W dniu 20 stycznia 2015 roku powód oświadczył pozwanemu, że potrącił przysługującą mu wierzytelność z tytułu kar umownych w łącznej wysokości 30 214,84 złotych z wierzytelnością pozwanego w wysokości 7 707,87 złotych wynikającą z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, do wysokości wierzytelności niżej i jednocześnie wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 22 507,00 złotych, w terminie 10 dni, od dnia otrzymania pisma.

Dowód:

-pismo, k. 25 (sygn. akt XI GC 1456/16).

W dniu 21 lipca 2014 roku powód Województwo (...) Zarząd Melioracji i (...) w S. zawarł z pozwanym D. R. umowę, w której zamawiający zlecił w trybie przetargu nieograniczonego w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych, a wykonawca przyjął do realizacji zamówienie pod nazwą: „Konserwacja cieków naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa (...) – zadania nierozstrzygnięte w I i II etapie” w części zamówienia – zadanie nr 9.1 TO K. (§1 umowy). Przedmiotem umowy było wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie koryt cieków naturalnych i kanałów w celu zapewnienia ich drożności oraz swobodnego spływu wód i urządzeń melioracji wodnych podstawowych w celu zachowania ich funkcji. W skład wymienionego zadania częściowego wchodziły obiekty wymienione w harmonogramie rzeczowo-finansowym, będącym załącznikiem nr 10 do SIWZ (§2 ust. 1 i 2 umowy). Odbiorem częściowym obiektu/obiektów podlegały prace wykonane na poszczególnych obiektach wymienionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik numer 4 do umowy (§5 ust. 2 umowy). Termin odbioru miał określić przedstawiciel zamawiającego na piśmie (§5 ust. 8 umowy). Strony ustaliły wynagrodzenie wykonawcy umowy na kwotę 294 407,90 złotych plus podatek VAT w wysokości 23 552,63 złotych (łącznie 317 960,53 złotych, dalej „cena brutto”), które miało być płatne na wskazany rachunek, w terminie 21 dni od daty doręczenia zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT z załączonym protokołem odbioru częściowego oraz końcowego (§8 ust. 7 umowy). Wykonawca na dzień podpisania umowy wnieśli zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% wynagrodzenia ryczałtowego brutto, to jest 317 960,53 złotych brutto, co stanowi kwotę 15 898,03 złotych w formie gotówki, którego zwrot w wysokości 70% zabezpieczenia nastąpi w ciągu 30 dni po odbiorze końcowym przedmiotu umowy i usunięciu ewentualnych wad, a 30% w ciągu 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady. W przypadku nienależytego wykonania przedmiotu zamówienia, zabezpieczenie wraz z naliczonymi odsetkami przechodzi na zamawiającego i będzie przeznaczone na pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia. W dniu zawarcia umowy, w poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zaliczono wadium w wysokości 7000 złotych (§9 ust. 1, 2 i 3 umowy). Strony postanowiły, że obowiązującą formą odszkodowania będą stanowić kary umowne. Wykonawca płaci zamawiającemu kary umowne: a) za opóźnienie w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach wyszczególnionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym- w wysokości 0,2% ceny

brutto, za każdy dzień opóźnienia b) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w trakcie odbioru częściowego i końcowego prac - w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia, liczony od dnia wyznaczonego przez zamawiającego na usunięcie wad, c) za opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy - w wysokości 0,5% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia; d) za odstąpienie zamawiającego od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy - w wysokości 10% ceny brutto; e) za opóźnienie w przekazaniu zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §3 pkt. 12 i 13 umowy - w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, terminy wykonania poszczególnych obiektów były ustalone na dzień 14 listopada 2014 roku.

Dowód:

-umowa z dnia 21lipca 2014 roku wraz z harmonogramem, k. 20-24 (sygn. XI GC 1456/16).

Pismem z dnia 13 października 2014 roku powód wezwał pozwanego do niezwłocznego podjęcia przerwanych prac na obiektach o numerach 3 i 4 (TO K. I).

Dowód:

-pismo, k. 19

Dnia 21 listopada 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie nr 3 „Konserwacja ciekłu Kanał W. z dopływem S. S.”, w którym stwierdzono siedmiodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 2 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 4451,45 złotych wg algorytmu: $317\ 96,53\ \text{zł} \times 0,2\% \times 7\ \text{dni}$. Wskazano, że kara powinna zostać wpłacona na wskazany rachunek bankowy w ciągu 10 dni od dnia otrzymania noty. Dnia 4 grudnia 2014 roku sporządzono protokół z odbioru częściowego prac konserwacyjnych na obiekcie nr 3 „Konserwacja kanału Iwicińskiego”, w którym stwierdzono dwudziestodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 11 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 12 718,42 złotych wg algorytmu: $317\ 960,53\ \text{zł} \times 0,2\% \times 20\ \text{dni}$. Wskazano, że kara powinna zostać wpłacona na wskazany rachunek bankowy w ciągu 10 dni od dnia otrzymania noty. Dnia 4 grudnia 2014 roku sporządzono protokół z odbioru końcowego prac, w którym stwierdzono dwudziestodniowe opóźnienie. Tytułem kary umownej za opóźnienie, dnia 11 grudnia 2014 roku, powód wystawił pozwanemu notę księgową na kwotę 31 796,05 złotych wg algorytmu: $317\ 960,53\ \text{zł} \times 20\ \text{dni} \times 0,5\%$. Wskazano, że kara powinno być przekazana na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania noty.

Dowód:

-protokoły odbioru wraz z notami księgowymi, k. 14-18 (sygn. akt XI GC 1456/16)

Dnia 20 stycznia 2015 powód oświadczył pozwanemu, że potrącił przysługującą mu wierzytelność z tytułu kar umownych w łącznej wysokości 48 965,92 złotych z wierzytelnością pozwanego w wysokości 15 898,03 złotych wynikającą z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, do wysokości wierzytelności niżej i jednocześnie wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 33 067,89 złotych, w terminie 10 dni, od dnia otrzymania pisma.

Dowód:

-pismo, k. 13 (sygn. akt XI GC 1456/16)

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wykonywała prace awaryjne na gazociągu wysokiego ciśnienia zlokalizowanym na rzece B.. Powyższe spowodowało piętrzenie się wody i podniesienie poziomu wód na pobliskich ciekach. Pozwany był zmuszony do przerzucenia brygad w inne miejsca. W czasie realizacji przedmiotowej umowy pozwany wykonywał także inne zadania, których łączna wartość opiewała na kwotę ponad 2 milionów złotych.

Dowód:

-zawiadomienia o wyborze, k. 81-95;

-D. R., k. 128-129.

Sąd zważył, co następuje

Oba powództwa, połączone do wspólnego rozpoznania, podlegały oddaleniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków C. M., A. K. oraz B. S., w zakresie w jakim twierdzą, że opóźnienia pozwanego nie były spowodowane czynnikami niezależnymi od powoda D. R. albo nie mieli o powyższym wiedzy.

I tak, świadek C. M. zeznał, że były niskie stany wód, podczas gdy obiektywnym faktem jest, iż ze względu na prowadzone nieopodal prace, wody się piętrzyły, a to spowodowało podniesienie ich poziomu na pobliskich ciekach. Świadkowie A. K. oraz B. S. zeznali, że pozwany nie powiadomił powoda o powyższej okoliczności, podczas gdy w aktach sprawy znajduje się pismo o tym informujące (k. 40). Sąd dał wiarę zeznaniom świadka R. W., który zeznał, że nie miał wiedzy o tym, aby opóźnienia były spowodowane czynnikami niezależnymi od pozwanego, bowiem należy odróżnić kategoryczne stwierdzenie, że opóźnienie nie było niezależne od pozwanego, od stwierdzenia, że nie posiada się na ten temat wiedzy. Podobna konstatacja tyczy się świadków D. L. oraz K. N..

Materialnoprawną podstawę żądania zapłaty stanowił art. 483 § 1 k.c., zgodnie z którym można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Wskazany przepis przewiduje więc możliwość zastrzeżenia w umowie kary umownej (a nie kar umownych) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy. Dopuszczalność zastrzeżenia kilku kar umownych możliwa jest zatem wówczas, o ile każda z nich związana jest z innym przejawem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania i o ile kary te wzajemnie się nie wykluczają. Powyższe potwierdza stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia z dnia 16 stycznia 1984 roku, zgodnie z którą kary umowne za to samo zachowanie nie podlegają kumulacji, a co za tym idzie w przypadku takiego zastrzeżenia, w zależności od okoliczności faktycznych, przysługuje jedynie jedna z zastrzeżonych kar. Kara umowna należy się wierzycielowi, gdy zaistnieje zdarzenie uzasadniające jej naliczenie. O kumulacji kilku kar umownych można zatem mówić w razie jednoczesnego zaistnienia zdarzeń uzasadniających naliczenie każdej z nich. Możliwe jest bowiem wykonanie zobowiązania (spełnienie świadczenia) w sposób jednocześnie nienależyty pod kilkoma względami. Na przykład zamawiający może domagać się od wykonawcy kary umownej za zwłokę w wykonaniu robót budowlanych i za zgłoszenie ich do odbioru z wadami, oczywiście pod warunkiem zaistnienia zdarzeń uzasadniających naliczenie każdej z tych kar.

W niniejszej sprawie strony zawarły trzy umowy w ramach realizacji zamówienia pod nazwą „Konserwacja cieków naturalnych oraz kanałów stanowiących urządzenia melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa (...)” –w części zamówienia zadań nr 8.3 TO K. III, **dalej „umowa nr (...)”**, nr 8.2 TO Ś. II, **dalej „umowa nr (...)”** oraz nr 9.1 TO K. I, **dalej „umowa nr (...)”**. Wszystkie umowy w §12 przewidywały kary umowne: a) za opóźnienie w wykonaniu prac na poszczególnych obiektach wyszczególnionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym- w wysokości 0,2% ceny brutto, b) za każdy dzień opóźnienia, za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w trakcie odbioru częściowego i końcowego prac - w wysokości 0,2% ceny brutto, c) za każdy dzień opóźnienia, liczony od dnia wyznaczonego przez zamawiającego na usunięcie wad, za opóźnienia w wykonaniu całości przedmiotu umowy - w wysokości 0,5% ceny brutto, d) za każdy dzień opóźnienia, za odstąpienie zamawiającego od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy – w wysokości 10% ceny brutto oraz e) za opóźnienie w przekazaniu zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §3 pkt. 12 i 13 umowy – w wysokości 0,2% ceny brutto, za każdy dzień opóźnienia.

W niniejszej sprawie niesporne jest to, że pozwany poszczególne etapy prac wykonywał z opóźnieniem. Z tego tytułu, w ramach danej umowy, powód wystawił pozwanemu noty odsetkowe, a następnie – dodatkowo - notę odsetkową za

wykonanie całości zadania z opóźnieniem. I tak, w ramach umowy nr (...) część kar umownych została potrącona z fakturami wystawionymi przez pozwanego. Do zapłaty pozostały kary umowne w łącznej wysokości 35 114,43 złotych, z czego kwota 9 991,91 złotych wynikała z kary umownej za opóźnienie wykonania całości umowy. W ramach umowy nr (...) część kar umownych została potrącona z fakturami wystawionymi przez pozwanego. Do zapłaty pozostały kary umowne w łącznej wysokości 30 214, 84złotych, z czego kwota 18 498,90 złotych wynikała z kary umownej za opóźnienie wykonania całości umowy. W ramach umowy nr (...) część kar umownych została potrącona z fakturami wystawionymi przez pozwanego. Do zapłaty pozostały kary umowne w łącznej wysokości 48 965,92 złotych, z czego kwota 31 796,05 złotych wynikała z kary umownej za opóźnienie wykonania całości umowy.

Analiza treści umów i wystawionych na ich podstawie not księgowych prowadzi do konstatacji, że pozwany został w rzeczywistości ukarany dwa razy za to samo zachowanie, a więc opóźnienie w wykonaniu zleconych mu prac. Należy bowiem zauważyć, że w stosunku do każdej umowy, powód najpierw wystawiał noty księgowe za opóźnienie w realizacji poszczególnych etapów prac, a następnie, notę księgową za opóźnienie w wykonaniu całości zadania. W niniejszej sprawie nie mamy jednak do czynienia z różnymi postaciami nienależytego wykonania zobowiązania, bowiem zawsze nota księgowa była wystawiana za powstałe kilku, czasem kilkudziesięciodniowe opóźnienia. Wykładnia każdej z umów prowadzi do wniosku, że ich postanowienia, w zakresie w jakim za to samo zachowanie nakładają dwie różne kary umowne (§12 ust. 2 pkt 1 i 3 umowy nr (...)) są niezgodne z przepisem art. 483 k.c. Zastrzegają one bowiem kilka kar umownych za to samo nienależyte wykonanie umowy, którym jest opóźnienie w wykonaniu zleconych prac. W konsekwencji prowadzi to do wykluczenia zapisu §12 ust. 2 pkt. 3 z każdej z umów (art. 58 § 3 k.c.). Powyższe oznacza, że powód nie był uprawniony do wystawienia not księgowych za opóźnienie w realizacji całości zadania, które było wykonywane w ramach umowy nr (...).

Skoro tak, to do zapłaty w ramach umowy nr (...) pozostała kwota 570,97 złotych i 24 551,55 złotych, odpowiednio za dzień opóźnienia na obiekcie nr 9 (...) i 43 dni opóźnienia na obiekcie nr 5 Kanał S.-D. -łącznie 25 122,52 złotych. Powód potrącił jednak powyższą wierzytelność z wierzytelnością pozwanego z tytułu wniesionego zabezpieczenia, co oznacza, że do zapłaty w ramach tej umowy pozostaje kwota 10 848,37 złotych. W ramach umowy nr (...) do zapłaty pozostała kwota 11 715,97 złotych za 38 dni opóźnienia na obiekcie nr 2 „Rzeka R. w km 125+910-130+438”. Powód potrącił jednak powyższą wierzytelność z wierzytelnością pozwanego z tytułu wniesionego zabezpieczenia, co oznacza, że do zapłaty w ramach tej umowy pozostaje kwota (...),1 złotych. Natomiast w ramach umowy nr (...) do zapłaty pozostała kwota 4451,45 złotych oraz 12 718,42 złotych, za odpowiednio 7 dni opóźnienia na obiekcie nr 3 (...) i 20 dni opóźnienia na obiekcie nr 4 (...) - łącznie 17 169,87 złotych. Powód potrącił jednak powyższą wierzytelność z wierzytelnością pozwanego z tytułu wniesionego zabezpieczenia, co oznacza, że do zapłaty w ramach tej umowy pozostaje kwota 1271,84 złotych. Podsumowując, łącznie pozwany powinien zapłacić powodowi kwotę 16 128,31 złotych.

Sąd jednak wziął pod uwagę to, że z powodu konieczności wykonania przegrodzenia rzeki B., co wiązało się z jej podpiętrzeniem, pozwany z przyczyn obiektywnych nie mógł terminowo wykonać poszczególnych etapów prac. Jak zeznał D. R., spiętrzona woda powodowała podniesienie poziomu wód na pobliskich ciekach wodnych, a to uniemożliwiało wykonanie prac konserwacyjnych. W konsekwencji pozwany był zmuszony do relokacji zasobu pracowniczo-sprzętowego, co bezpośrednio wpłynęło na harmonogram wykonywanych prac. Potwierdza to zresztą pismo (...) Zarządu Melioracji i (...) w S. z dnia 10 października 2014 roku, w którym wyrażono zgodę na przesunięcie terminu. Powód miał więc wiedzę o powyższych trudnościach. W tym kontekście zauważyć trzeba, że zgodnie z art. 471 k.c. „Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”. W razie kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania zobowiązania (lub nienależytego wykonania zobowiązania), kara należy się jedynie, gdy dojdzie do zwłoki dłużnika (art. 476 k.c.). Dłużnik może się uwolnić od obowiązku zapłaty kary umownej, jeżeli obali wynikające z art. 471 k.c. domniemanie, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 października 2010 roku- sygn. akt II CSK 180/10 oraz w wyroku z dnia 26 stycznia 2011 roku -sygn. akt II CSK 318/10). Zdaniem Sądu, pozwany obalił domniemanie z art. 471 k.c., mianowicie wykazał,

że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Należy także zauważyć, że opóźnienia były relatywnie niewielkie, a powód nie wykazał, że powstały z przyczyn zawinionych przez pozwanego i kompletnie pominął kwestię wykonywanych robót gazowych, które wiązały się z koniecznością przeniesienia ludzi i sprzętu.

Abstrahując od powyższego, Sąd postanowił uwzględnić również zarzut pozwanego i zamiarkował karę umowną do zera. Strona powodowa nie wykazała, że wskutek kilkunastodniowych opóźnień w wykonaniu poszczególnych etapów prac doznała jakiegokolwiek szkody. Za istotne kryterium miarkowania kary umownej uznaje się okoliczność, że wierzyciel nie poniósł szkody z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Kontrowersyjna jest natomiast kwestia, czy Sąd może zamiarkować karę umowną do stanu, w którym w ogóle by jej nie było, ewentualnie ograniczyć ją do symbolicznej złotówki. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę stanął na stanowisku, że możliwe jest zamiarkowanie kary umownej do zera (podobnie Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 11 października 2012 roku, sygn. akt I ACa 518/12). Możliwość miarkowania wysokości kary umownej na podstawie art. 484 § 2 k.c. nie jest przy tym wyłączona w stosunkach między podmiotami gospodarczymi, w ramach prowadzonej przez nie działalności. Również w doktrynie zauważa się, że wykładnia literalna art. 484 § 2 k.c. nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd mógł zamiarkować karę umowną nawet do zera, jeśli będą za tym przemawiać szczególne okoliczności, np. jeśli uzna, że kara umowna zredukowana do choćby najniższej wysokości będzie nadal rażąco wygórowana (dr hab. Konrad Osajda, Tom III A. Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część ogólna, komentarz do art. 484 k.c.). Zdaniem Sądu takie okoliczności w niniejszej sprawie zaszyły, bowiem pozwany w sposób prawidłowy wykonał wszystkie zleczone mu prace, a opóźnienia, czasem tylko kilkudniowe, a nawet jednodniowe, były spowodowane czynnikami zupełnie od niego niezależnymi. Nadto, trzeba mieć na uwadze, że spora część wynagrodzenia pozwanego została już potrącona i zdaniem Sądu, w zaistniałych okolicznościach, wysoce niesprawiedliwe byłoby obciążanie pozwanego kolejnymi karami umownymi.

Kończąc, należy odnieść się do zarzutu pozwanego dotyczącego powstałych wątpliwości w zakresie ostatecznego terminu realizacji poszczególnych etapów zamówienia. Jako dowód powyższego, pozwany wskazał na jego pismo z dnia 1 października 2014 roku (k. 40). Wskazane pismo to w rzeczywistości wniosek o przesunięcie terminu zakończenia wykonywanych prac (ze względu na prowadzone prace awaryjne na gazociągu), następnie pozytywnie zaopiniowany przez powoda. Zdaniem Sądu zarzut ten nie jest zasadny, bowiem oba pisma są sformułowane w sposób jasny i czytelny, wobec czego nie może być mowy o jakichkolwiek wątpliwościach. Zdaniem Sądu brak jest też dowodu na to, że odbiór wskazanych przez pozwanego prac odbył się przed terminem. Przesunięcie terminu wykonania prac dotyczyło rzeki S. (z dnia 16 października 2014 roku na dzień 20 listopada 2014 roku, k. 38), zaś odbiór tego etapu miał miejsce w dniu 21 listopada 2014 roku (k. 20). Należy jednak odróżnić obopólne ustalenie stron co do późniejszego terminu wykonania wskazanego etapu, od wystąpienia obiektywnych okoliczności, które miały bezpośredni wpływ na termin realizacji całości zadania.

Z powyższych względów powództwa należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 98 k.p.c. i § 2 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Na kwotę 12 428,50 złotych złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego (4800 zł w sprawie o sygn. akt XI GC 1455/16 i 7200 zł w sprawie o sygn. akt XI GC 1456/16), kwota 34 złotych tytułem opłaty skarbowej od dwóch pełnomocnictw oraz koszty dojazdu (zgłoszone do protokołu na rozprawie (karta 129)).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

4. (...)